

DE BOUW VAN DE VREDESKERK IN WEZEP

Herinneringen van Ds. A. Romein

Toen ik begin 1966 in Wezep predikant werd, werden 's zondags in de Dorpskerk drie kerkdiensten gehouden: om 9.00 uur, om 10.45 uur en om 14.30 uur. 's Middags was er ook dienst in de Hervormde School te Hattemerbroek. De dubbele morgendienst in de Dorpskerk was nodig om het grote aantal kerkgangers te bergen.

Ik was de eerste predikant in de tweede, pas gestichte predikantsplaats. Mijn wijk was Wezep-Oost en Hattemerbroek en werd bestempeld als Wijk 2. Binnen die wijk was geen enkel kerkelijk gebouw voor het kerkenwerk aanwezig. Alles gebeurde in de Torenkamer van de Dorpskerk en sinds december 1966 in het houten gebouw De Schakel. In het begin van de jaren zeventig kwam het plan op in wijk 2 een kerkelijk centrum of kerkgebouw te stichten. Vanaf 1972 kwamen de nodige voorbereidingen op gang.

Waar zou de kerk moeten staan? Aanvankelijk werd gedacht aan een combinatie voor Wezep-Oost ("Wijk U") en Hattemerbroek, dus zover mogelijk richting oost, bijvoorbeeld aan de Kerkweg of de Hoeloesweg, maar toestemming daarvoor werd niet gekregen. Toen werd geopteerd voor een perceel grond aan de Molenweg, eigendom van de heer Wolf. De verwerving van die grond kostte nogal wat moeite, vooral gelet op de vraagprijs. Door bemiddeling van de toenmalige wethouder G.J. Koele werd echter overeenstemming bereikt.

Er moest een architect gezocht. Uit twee ontwerpen werd dat van Ir. J. Schakel te Harderwijk gekozen.

Ik kende Schakel van eerdere bouwprojecten waar ik bestuurlijk bij betrokken was. Hij ontwierp eerder ook een kerk in Nunspeet, de Sionskerk. Zijn voorkeur ging uit naar het gebruik van materialen in hun onbedekte vorm, waardoor de functionele relaties direct zichtbaar zijn, dus ruwe betonsteen, ongeverfd hout – wel gebeitst, zodat de nerven zichtbaar bleven –, ongestukadoorde muren etc. Later leerde ik dat deze architectuur beïnvloed was door het 'Brutalisme', typisch voor die tijd. Schakel koos ook zelf de kleuren uit.

Voordat hij startte vroeg hij mij naar mijn liturgische principes. Ik maakte hem duidelijk dat onze gemeente en ikzelf niet in de traditie van de Liturgische Beweging stonden. Als hervormd-gereformeerd predikant koos ik – stellig in de geest van de gemeente – voor de kansel als centraal middelpunt, daarvóór (niet daarnaast!) een vaste avondmaalstafel en een doopvont dat zover mogelijk vóór het liturgisch centrum zou staan, midden in de gemeente. Dat leidde mede tot een symmetrische kerk.

De kerk zou voorzien moeten zijn van enkele zalen voor vergaderingen en catechisaties e.d., een eenvoudig gebouw, mede vanwege de beperkte financiële middelen. De totale kosten zouden plm. fl.750.000 belopen.

Vanaf 1972 kwamen allerlei financiële acties tot stand en de gemeente toonde zich vrijgevig. Er kwam een bouwcommissie op gang, breed samengesteld, waar ik voorzitter van was. Uiteraard waren er ook tegenstanders en ik herinner mij een oude man die eens misprijzend tot mij zei: "Nooit zal ik een voet in dat kippenhok zetten." De meeste gemeenteleden zagen de noodzaak van de bouw echter wel degelijk in. Zij werden door de bouwcommissie geregeld geïnformeerd via bouwbulletins, steeds gedrukt bij de firma VIS-DRUK in Alphen aan de Rijn, waar in die jaren ook de jaarlijkse Kerst- en Paaskrant werden verzorgd, die wij als predikanten vulden en lieten verspreiden. Transparant zijn naar de gemeente toe was een voorwaarde voor meeleven en bijdragen.

De bouw werd gegund aan de fa. J. Heldoorn te Zwolle. Opzicht had de heer F. van Rijssen, die tevens secretaris-penningmeester van de bouwcommissie was. Hij heeft zich voor de kerk enorm ingespannen.

Kansel, avondmaalstafel en doopvont zijn eveneens door Ir. Schakel ontworpen. De doopvont is gehouwen uit oland rode natuursteen en draagt als rondschrift: "Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt van Mij" (Jesaja 43 : 1b).

De heer R. Koele smeedde de letters 'Vredeskerk'. Dat werd de naam van de kerk. Toen de luidklok zou worden gegoten door de bekende firma Petit & Fritsen te Aarle-Rixtel werd mij gevraagd een opschrift door te geven. Ik dichtte toen deze regels: *"Ik deel u mede: God spreekt van vrede, luid klinkt mijn bede: Kom tot Hem heden."* Dat werd in de kleine luidklok gegoten.

Een kerk moet een orgel hebben. Was daar nog geld voor? Nauwelijks.... Dus maar een elektronisch instrument neer zetten?

Samen met de organisten heb ik me sterk gemaakt voor een echt pijporgel. Al was het maar met – voorlopig – een beperkt aantal stemmen. Het lukte. De Utrechtse firma Van Vulpen leverde een vijfstemmig instrument met een strakke, mooie kas. Later kon het (en is het) met meer stemmen uitgebreid.

Op vrijdag 3 mei 1974 werd het kerkgebouw in de namiddag door de bouwcommissie overgedragen aan het College van Kerkvoogden. Ik mocht een keramiek gedenksteen onthullen met het opschrift "VREDESKERK A.D. 1974. CHRISTUS IS ONZE VREDE." Voor zover ik me herinner is deze geleverd door de firma Mobach te Utrecht.

Op diezelfde dag is 's avonds door de kerkvoogdij bij monde van de president-kerkvoogd, de heer H.J. van Putten, de nieuwe kerk aan de kerkenraad in gebruik gegeven. Ds. P. Koeman, voorzitter van de kerkenraad, aanvaardde het gebouw. Kanselbijbel, kerkboek, doopvont, avondmaalsservies (door de diaconie bekostigd) en orgel werden geïnstalleerd. De klok werd geluid, de kerk liep snel vol en ik mocht als eerste de korte kerkdienst leiden. Ik preekte over Psalm 122 : 8b: *"Vrede zij in u."*

Ter gelegenheid van de opening werd een laatste Bulletin van de bouwcommissie verspreid met gedetailleerde informatie over de bouw en alle bij de bouw betrokken medewerkers en firma's.

Vanaf zondag 5 mei werden er in de Vredeskerk (thans Heidepad 18) twee kerkdiensten per zondag gehouden, om 9.30 uur en om 19.00 uur. Vermeldenswaard is, dat kort na de ingebruikneming van de Vredeskerk in een doopdienst een dochttertje van architect Ir. J. Schakel werd gedoopt. Het kindje had het syndroom van Down. Haar doopnaam was Irene (Vrede).